

Кіркопуло Е.Г., Тімчук Ю.І.

*Одеський національний політехнічний
університет*

УЗАГАЛНЕННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сучасна цивілізація швидко змінюється під впливом інформаційної революції. Це актуалізує проблему модернізації освіти. Головною тезою у цьому питанні на цей час стала теза: майбутнє – за онлайн-освітою. Перехід до онлайн-освіти закриває потребу у конкурентоспроможному людському капіталі та впроваджує концепцію «освіти протягом життя», яка обумовлюється прискоренням темпів оновлення професійних знань. Потреба у постійному вдосконаленні кваліфікації може бути вирішена онлайн-освітою.

Узагальнення світового досвіду дистанційного навчання дозволить порівняти успіхи різних країн по критерію фінансування, як показника значущості та розвитку дистанційного навчання для країни.

Фінансування у Великій Британії становить 85% - внесок уряду та 15% - плата студентів за навчання. У програмах навчання без надання вченого ступеня плата за навчання становить дві третини, а одна третина фінансується за рахунок спеціальних грантів. Згідно зі статистикою, плата за вивчення точних наук на 25% більша, ніж за вивчення соціальних чи мистецьких курсів.

Фінансування дистанційної освіти, в Іспанії внесок міністерства освіти дорівнює 46% фінансування; студенти сплачують 47%, а кошти від продажу навчальних матеріалів становить близько 7% загального фонду. Окрім цього, регіональні уряди та банки дають навчальним центрам обігові кошти. Студент платить 240 доларів за рік навчання, друковані матеріали купуються теж за його кошти.

Для Канади характерні урядові внески становлять від 75% до 80% фінансування, при цьому студентські сплати складають лише 10%. Через підприємницьку і ділову активність університетів забезпечується решта – 10-15% [1].

В Індонезії фінансування дистанційного навчання розділяється на три гілки: плата студентів за навчання становить – 33%, державні

гранти та допомога від іноземних агентств – 66%. В Японії 85% коштів вносить уряд, а студентська плата становить 15%. Студенти сплачують 3000 єн на рік (це дорівнює близько 134 грн.), що включає вартість матеріалів для підготовки. Стипендії недоступні усім студентам, значну частину яких становлять працюючі та домогосподарки, котрі не мають права на фінансування.

У Кореї уряд вносить приблизно 60%, а студентські кошти дорівнюють 40%. Міжнародні організації не надають ніякої фінансової підтримки. У Китаї ситуація значно відрізняється. Існують дві категорії студентів: зареєстровані та вільні слухачі. Від зареєстрованих студентів не вимагають плату за навчання, а вільні слухачі повинні платити. Оскільки вільні слухачі, здебільшого безробітні, їхні батьки сплачують суму в межах 200 доларів за три роки. Студенти не можуть собі дозволити купувати відеокасети, але аудіоматеріали вважаються доступними. Позика Світового Банку була використана на обладнання 85 навчальних центрів лабораторіями та бібліотеками. Суспільний тиск на ТВ університету дуже великий. З того часу, як влада визнала дистанційну освіту занадто дешевою, вона виступила проти відповідної фінансової підтримки.

В Україні дистанційна форма навчання впроваджується вже понад десять років. У 2002 р. МОН України започаткувало експеримент з дистанційного навчання [2]. Фінансування системи дистанційної освіти в Україні здійснюється за рахунок бюджетних коштів відповідно до державної Програми створення системи дистанційної освіти в Україні на 2000–2002 роки; міжнародних грантів та за рахунок позабюджетних коштів від діяльності окремих структур системи дистанційної освіти [3]. В слід за світовим дослідом Україна впроваджує дистанційну освіту. Проте, вартість дистанційного навчання залишається відносно високою.

Рішення проблеми у вивченні кращого світового досвіду дистанційного навчання, об'єднанні зусиль провідних ВНЗ, створенні альтернативи аналогічним зарубіжним проектам та аналогічній зміні фінансування. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Making a European area of lifelong learning a reality [Electronic resource] / European Commission. – Mode of access: <http://ec.europa.eu/education/kanada>.
2. Changing Course: Ten Years of Tracking Online Education in the United States [Electronic resource] - Mode of access: <http://www.onlinelearningsurvey.com/reports/changingcourse.pdf>.
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс] / НТУУ – Режим доступу: <http://uiite.kpi.ua/2019/06/03/1598/>.